

תקות מנחם

גליון מס'
255 (16)

ערש"ק פרשת דברים-חזון
ה' מנחם אב - יאצ"ט האריז"ל
ה' תהי' שנת אל-על* - שנת
ביאת ה'משיח (בגימטריא)

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקות מנחם" (ח"ג) שיו"ל בעז"ה על סיומי הרמב"ם
ע"פ - ב"קו" - שיחות והוראות כ"ק אד"ש מה"מ
מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי ראפ

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שיל"ו, להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם,
להראות ולהוכיח הנראה לענ"ד בדרך אפסר, הקשר שבין שיעורי הרמב"ם לפרשה והתאריך שבהם נלמדו,
הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש.

ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

לחיות עם הזמן!

ספר זרעים - ב'

מחזור ל' (גימטריא "בכ"ח") שנה כ"ח - (גימטריא "יחי")

בעז"ה יום ב' פרשת דברים - חזון ר"ח מנחם אב

הי' תהי' שנת אל-על - שנת ביאת ה'משיח (בגימטריא)

סיום הלכות מתנות עניים והתחלת הלכות תרומות

והיא באופן של הוספה כל הזמן; הלכות מתנות עניים מתחילים עם
הלכות פאה, וע"כ הרי אומרים במשנה⁴ (שאומרים כל בוקר בתפילת
השחר): "אלו דברים שאין להם שיעור, הפאה וכו'", וכך גם נפסק
ברמב"ם⁵ שאפשר להוסיף יותר ויותר בפאת השדה: "כמה הוא
שיעור הפאה, מן התורה אין לה שיעור וכו', אבל מדבריהם אין פחות
מאחד משישים וכו' ומוסיף על האחד משישים לפי גודל השדה, ולפי
רוב העניים, ולפי ברכת הזרע וכו', ואם זרע מעט ואסף הרבה שהרי
נתברך - מוסיף לפי הברכה. וכל המוסיף [נאפ"ל מסעי] - גימט'
מס"ף, על הפאה מוסיפין לו שכר, ואין לתוספות זו שיעור". היינו
ענין ה"מסעי" - תוספת מרובה בעבודת ה'.

וכן בפרקים האחרונים בסיום הלי' מתנות עניים, מדובר על מצות
צדקה, שע"כ נאמרה המצוה "פתוח תפתח את ידך לוי"⁶, שצריך
להשתדל לתת ולתרום מה שיותר, כנאמר "פתוח תפתח" ו"נתון תתן
לוי"⁷ ואומרים חז"ל⁸ אפילו מאה פעמים, שגם זהו ענין ה"מסעי"
ויילכו מחיל אל חילי'.

וכן מבואר בתניא באגרת התשובה ובאגרות קודש לתת צדקה בלי
הגבלות, גם לא של חומש, כמש"נ⁹ "וחטאך בצדקה פרוק", שזו
רפואת הנפש, ולא גרעא מרפואת הגוף, "וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו
כתיב".

ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה

ג. את הלכות מתנות עניים מסיימים בר"ח מנחם אב, ובהלכות אלו
אנו לומדים על המצוות של עזרה ותמיכה לעניים, ובפרט בפרקים
האחרונים של הלי' מתנות עניים שמדובר באריכות על מצות הצדקה
וכל פרטי הלכותיה.

וחדש מנחם- אב קשור בנחמה והגאולה ובתיקון החורבן והגלות
שזוהי המטרה העיקרית והדגש בדור האחרון של האבלות דג'
השבועות ותשעת (מלשון תשועת) הימים, לשים הדגש לא על
האבלות, אלא על התיקון הבנין והגאולה כי נמצאים כבר בסוף
ההגלות לקראת הגאולה מ"ד ממ"ש, וכן המטרה והפעולה של מצות

המצוות הנוהגות בארץ ישראל

א. התחילו את הלכות מתנות עניים בערש"ק פרשת מסעי
ומסיימים בשבוע פרשת דברים-חזון, וי"ל הקשר לשתי הפרשיות;
כפי שגם כתבנו בגליון הקודם, שהתחילו את ספר זרעים בהלכה
הראשונה הלכות כלאים, ביום ג' פרשת מסעי, שביום זה בחתי'ת
כתוב באריכות ע"ד כל פרטי גבולות ארץ ישראל, וכל המצוות
התלויות בארץ המדוברות בספר זרעים, מן התורה אינן נוהגות
אלא בארץ ישראל [מלבד באיסור ערלה, שהלכה למשה מסיני שרק
בוודאי ערלה, אסור גם בחוץ לארץ]¹ וגם מתנות העניים הקשורות
בגידולי השדה (פאה ולקט ושכחה ופרט ועוללות חוץ ממצות
הצדקה) מן התורה אינן נוהגות אלא בארץ ישראל. וחכמים התקינו
לתת גם בחוץ לארץ², ורש"י אומר מפורש שהסיבה שהתורה כותבת
את גבולות ארץ ישראל, כדי שידעו איפה צריכים לקיים את
המצוות התלויות בארץ (ולא מביא הטעם שנדע את גבולות הארץ
השייכת לנו).

ובשיעור החתי'ת של יום ב' דפרשת דברים שבו מסיימים את הלי'
מתנות עניים מתחיל הציווי על כיבוש ארץ ישראל כנאמר³: "ראה
נתן ה' אלקיך לפניך את הארץ עלה רש כאשר דבר ה' אלוקי
אבותיך לך, אל תירא ואל תחת". ומאז כיבוש ארץ ישראל נוהגות
שם ההלכות והמצוות התלויות בארץ.

ילכו מחיל אל חיל!

ב. ואפשר לומר שיש קשר מיוחד של הלכות מתנות עניים לפרשת
מסעי; כפי שכתבנו בגליון הקודם דברי כ"ק אד"ש מה"ימ
שההוראה בעבודת ה' משם הפרשה "מסעי"; היא שיהודי צריך
ללכת ולהתקדם באופן של "הלוך ונסוע", להוסיף כל הזמן בענייני
תורה ומצוות שבעיקר זה מוסב על תוספת הידורים ועל החיות
בעבודת ה'. כי את ההלכות עצמן כולם מקיימים בקפדנות. אבל
במתנות עניים אנו מוצאים שבעצם קיום המצוה אין לה שיעור

* ע"פ הפסוק בתחילת הפטרת פרשת ויצא (הושע יא, ו): "ואל על יקראוהו"
שמורה שהנביאים קוראים ומעלים את ישראל "אל על" - אל הקב"ה ועד למעלה
הכי עליונה, הגאולה וביאת המשיח וע"ד הנאמר (תבוא כו, יט): "ולתתך עליון על
כל הגוים אשר עשה, לתהילה ולשם ולתפארת", שיתקיים בשלימות בביאת
המשיח והגאולה!

¹ הלי' מאכלות אסורות פ"י ה"י, קידושין לט, א.

² הלי' מתני' פ"א הי"ד.

³ דברים א, כא.

⁴ פאה פ"א ה"א.

⁵ הלי' מתנות עניים פ"א, הטי"ו.

⁶ ראה טו, ח [ומעניין גם ט"ו וגם ח' - מורים על מספר שלמעלה מה-7 וכלי העולם;
1 - 15 א' למעלה מפעמיים 7, והצדקה צ"ל למעלה מהגבלות!]

⁷ פסי י"י.

⁸ ספרי, ב"מ לא, ב. ומבואר בפירש"י על הפסוקים.

⁹ דניאל ד, כד [וי"ל הד' מורה על ההמשכה מטה מטה בעולם העשיה]

צדקה, וכמו שכותב הרמב"ם ומביא את דברי חז"ל בהלכה הראשונה של פרק י' מהלכות אלו: "ואין כסא ישראל מתכונן ודת האמת עומדת אלא בצדקה. שנאמר: ¹⁰ 'יצדקה תכונני ואין ישראל נגאלין אלא בצדקה, שנאמר: ¹¹ 'ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה'".

ופסוק זה הוא הרי הסיים של הפטרת השבת, - **שבת חזון**, "הכל הולך אחר החיתום" שזהו ענין עיקרי בהבאת הגאולה **מיד**, ע"י נתינת הצדקה וכ"ק אד"ש מה"מ עושה כל השנים בתקופה זו "שטורעם" גדול מפסוק זה שצריך להוסיף ולהגביר את לימוד התורה - "משפט" ונתינת הצדקה, שמביאים ומחישים הגאולה מ"ד ממ"ש, נאו!

ובפרט בימי ההכנה לתשעה באב שעושים את כל היגיעה והמאמצים להביא את הגאולה ע"י מצות צדקה שעליה אומרים חז"ל: ¹² "גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה", כמ"ש בתניא (פלי"ז) שנתנת הצדקה עצמה היא כבר ענין של גאולה, וז"ל: "מפני שהיא עיקר המצוות מעשיות ועולה על כולנה שכולן הן רק להעלות נפש החיונית לה' שהיא היא המקיימת אותן ומתלבשת בהן ליכלל באור אי"ס ב"ה המלוש בן ואין לך מצוה שנפש החיונית מתלבשת בה כל כך כבמצות הצדקה שבכל המצוות אין מתלבש בהן רק כח א' מנפש החיונית בשעת מעשה המצוה לבד אבל בצדקה שאדם נותן מיגיע כפיו הרי כל כח נפשו החיונית מלוש בעשיית מלאכתו או עסק אחר שנשתכר בו מעות אלו וכשנותן לצדקה הרי כל נפשו החיונית עולה לה' וגם מי שאינו נהנה מיגיעו מ"מ הואיל ובמעוה אלו היה יכול לקנות חי נפשו החיונית הרי נותן חי נפשו לה'. ולכן אמרו רז"ל שמקרבת את הגאולה לפי שבצדקה אחת מעלה הרבה מנפש החיונית מה שלא היה יכול לעלות ממנה כ"כ כחות ובחי' בכמה מצוות מעשיות אחרות".

היינו שע"י נתינת הצדקה הוא מעלה וגואל את עצמו וכחות נפשו וחלקו בעולם, הדברים שנותן לצדקה, שזוהי התחלה והכנה לגאולה הכללית.

אב - אהבת ישראל

ד. ובתשעת הימים שמתאבלים על הגלות והחורבן, שבאו בגלל החיסרון באהבת ישראל, כמו שאומרת הגמ' ביומא ¹³: "שחורבן הבית השני בא בגלל עבירת שנאת חיים. ואומר כ"ק אד"ש מה"מ שהתיקון לשנאת החיים היא **אהבת חיים** שע"י אהבת ישראל ועזרה ליהודי מתקנים את סיבת הגלות, ומחישים את בנין בית המקדש, שהאהבה והעזרה זהו התוכן של מצות הצדקה לנצרכים. וי"ל שזהו הרמז גם בשם החודש "אב" - מלשון **אהבה** ורצון כמו "אבה", היינו שמר"ח אב מחזקים את האהבה והרצון ו"הסבר פנים יפות" והעזרה שבין היהודים, שזה מתבטא גם במצות הצדקה. וההשגחה פרטית המדהימה שביום ר"ח אב לומדים ברמב"ם ע"ד מצות הצדקה, ומסיימים את כל ההלכות הקשורות למתנות עניים.

אחדות - ברכה

ה. אפשר לומר עוד רמז בשם החודש "אב"; ע"פ שיחת כ"ק הרבי הקודם שהרמז בסדר האותיות א' ב' ג' ד'; א"ב - **אחדות** (ואולי גם אהבה ברכה) ג"ד - גאווה דלות היינו שאם יש גאווה והיפך האחדות, תבוא היל"ת הדלות והיפך הברכה. וזהו עוד רמז לכך שימים אלו מבטאים את ענין האהבה ואחדות ישראל והעזרה והתמיכה ליהודים.

אהרן - אוהב שלום

ו. ר"ח אב הוא גם יום הפטירה והיארצייט של אהרן הכהן, וזה למעשה יום ותאריך הפטירה היחידי הכתוב בחומש בפרשה דאזלין מינה **מסעי** (כי בצדיקים אחרים בחומש התורה מספרת על פטירתם ובאיזו תקופה זה היה, אבל לא היום והתאריך) ודווקא אצל אהרן, התורה אומרת בתחילת פרשת מסעי ¹⁴ בין המסעות: "ויחננו בהר ההר; ויעל אהרן הכהן אל הר ההר על פי ה' וימת שם, בשנת הארבעים לצאת בני ישראל מארץ מצרים, בחודש החמישי

באחד לחודש" היינו שהתורה מציינת ומדגישה את יום פטירתו של אהרן באחד לחודש החמישי (ר"ח אב שהוא חמישי מניסן - "ראש חדשים") וענינו של אהרן הוא כמ"ש במשנה באבות: ¹⁵ "הלל אומר הוי מתלמידיו של **אהרן אוהב שלום** ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה", היינו שזה היה עיקר תוכן עבודתו של אהרן הכהן, "כהן איש חסד", אהבה ושלום וענין זה מתעורר כל שנה בר"ח אב "הימים האלה נזכרים ונעשים" כי ביום פטירתו של האדם מסתכמים ועולים כל עניניו למעלה "ופועל ישועות בקרב הארץ", ומידי שנה בשנה בר"ח אב מתחזקת האהבה והאחדות של עם ישראל שזוהי הקדמת הרפואה למכת החורבן, האחדות שמביאה את הגאולה.

אהרן - אהבה רבה

ז. אולי זהו גם הרמז במילה **א"ב אהרן בא**, אהבה באה, אחדות באה, וכן אפשר לומר; אהרן ברכה שענינו של אהרן להביא ברכת כהנים (שמתקיימת באופן של עד מהרה ירוץ דברו (ר"ת מ"ד שלא מתעכבת ונעצרת בדרך למטה) ובאהבה כמו שאומרים בברכה "וציונו לברך את עמו ישראל באהבה" שזאת לומדים במדרשים ממה שנאמר "אמור להם" ¹⁶.

וזהו גם הרמז במילה "אהרן" כמ"ש בחסידות שזהו ר"ת אה"ר - **אהבה רבה** והנ"י היא המשכה למטה מטה היינו אהבה גם ליהודים שהם מתחת לשורה.

ואולי זהו גם רמז לשער הנ"י שהאהבה באה ממקור גבוה ביותר, מנ"י שערי בינה וספירת הכתר, יורדת למטה מטה ביותר, שלאהבה זו אנו זקוקים בימי הגלות וההכנה לחגיגות הגאולה ע"י אהבה אפילו ליהודים הנמוכים ביותר [שזהו גם הרמז למה שאהרן הכהן אמר בערב י"ז תמוז ¹⁷: "חג לה' מחר"]].

כמבואר בחסידות שזהו ענינו של אהרן המשכת אהבה רבה (אהבת ה' ואהבת ישראל שקשורים דא בדא) לכל היהודים שענינו של אהרן ה' "שושבינא דמטרוניתא" וגם "אהרן" - אותיות **נראה**. היינו, שגילויים אלו הם באופן **נראה** וגלוי [ובפרט שנמצאים בשבוע דפרשת "חזון" - מל' מחזה וראה וכמ"ש באוה"ת: "ומחזון ל"ותחזינה עינינו!"] מ"ד ממ"ש נאו!

וביום של אהרן שענינו אהבה, אהבת ה' ואהבת ישראל אנו לומדים על מצות צדקה ושאר מצוות ומתנות עניים שצריכים לתת אותם **באהבה ובסבר פנים יפות** כמו שפוסק הרמב"ם ¹⁸: "שיתן לו וכו' בספר פנים יפות" כמו שאומרת הגמ' ¹⁹: "הנותן פרוטה לעני מתברך בשש ברכות, והמפייסו ב"א ברכות [וי"ל; פיס - ר"ת ספר פנים יפות שהפיוס והסבר פנים יפות מוסיפין באחדות ישראל שמביאין הגאולה. וגם באנגלית לפנים קורין פייס (=FACE)], שזהו ענינו של אהרן הכהן הבאת הגאולה השלימה שתבוא ע"י האהבה והשמחה!

החומש לצדקה

ח. בהל' מתנות עניים מדובר ע"ד מצות הצדקה, שמצוה מן המובחר (לתת לא רק מעשר) אלא לתת **חומש** לצדקה שקשור כנ"ל עם הנאמר "החמישית **לפרעה**" ²⁰ וכתוב במדרש שמס יוסף היה השורש לנתינת החומש תרומות ומעשות וצדקה בימינו, ולומדים זאת בראש **החודש החמישי**.

אב, חודש החמישי - משיח

ט. זהו גם הרמז שיום פטירתו של אהרן הוא ב"אחד לחודש החמישי" (ואהרן ה"אושפיזין" החמישי); כי **החמש** (כנ"ל בסיומים הקודמים) מורה על גילוי שלמעלה מהכלים וד' חלקי וסוגי העולם והארבע יסודות שבאים מהד' עולמות אבי"ע שבאים מד' אותיות של שם הוי", והחמש הוא למעלה מהם הגילוי הנעלה מספירת ה**כתר**, שזהו ענין יום ה"א" (אל"ף - אותיות - פל"א) בחודש החמישי, **וחמישי** אותיות **משיחי** היינו שהוא זמן הקשור עם הגילוי שלמעלה מהעולם וסדר ההשתלשלות שקשור בביאת המשיח. וזהו ענינו של אהרן: "אוהב שלום ורודף שלום"

¹⁵ אבות פ"א הי"ב.

¹⁶ נשא ו,כג.

¹⁷ תשא לב,ה.

¹⁸ הלי מתנות עניים פ"י ה"ד - הי"ד.

¹⁹ ב"ב ט,ב. [ומכאן מתחילה הסוגיא של צדקה לכמה עמודים. וי"ל הרמז; בתרא

- ביהמ"ק הג' ט,ב - יבנה בטי"ב בזכות וע"י הצדקה!]

²⁰

¹⁰ ישע"י נד,ד.

¹¹ ישע"י א,כז.

¹² ב"ב י,א.

¹³ יומא ט,ב. [וי"ל ע"ד הרמז ט"ב - טי באב].

¹⁴ מסעי לג, לו,לח.

וי"ל שגם הגימטריא של האותיות **אב** – רמז **שלום** ;
א"ב – גימטריא 3, ו-3 – קשור **בשלום**, כמו שהגמרא אומרת
 במסכת שבת²¹ בסוגיא דמתן תורה: "ברוך רחמנא דיהב אוריאן
תליתאי וכו' ביום תליתאי בירחא תליתאי, ועוד הרבה ענינים של 3
 הקשורים בתורה וביהדות המנויים כאן בגמ' וברב נסים גאון בשולי
 הגליון. ומסביר אד"ש מה"מ שהמיוחד במספר 3 שמורה על
השלום; כי – 2 מורה על הניגודים והמחלוקת. ו-3 השלוב ואחדות
 של השניים. שזה ענין התורה לשלב ולחבר הניגודים; העליונים
 והתחתונים, האלוקות והעולם וכו', ו"כל התורה ניתנה לעשות
שלום בעולם"²².

וכן אפשר לומר **אב** – שמורה על **השלום**; הא' שמשלב את **הב'**;
אל"ף – אותיות **פלא**, שמורה על ההשפעה של **הב'** שעושה שלום
 ומחבר הניגודים, ומרפא המחלוקת.

[וכמו המספר 5 – "חודש החמישי"; הא' – פל"א שמשפיע על
 העולם וד' היסודות והסוגים של העולם] ואומר "בעל הטורים"
 פרשת פינחס על הפסוק שנאמר על פינחס "הנני נותן לו את בריתי
שלום"; "שלום" – בגימטריא "זהו משיח" היינו שהשלום עצמו
 הוא כבר הכנה והתחלה וגילוי לביאת המשיח, כן תהי' לנו מיידי
 ממי"ש, נאו!

"תקות חוט השני" – סיום הלכות מתנות עניים²³

**א. מתנות עניים מצוות התלויות ונוהגות בארץ – בפרשת
 מסעי גבולות ארץ ישראל.**

**ב. טעם פירוט הגבולות – מקום קיום המצוות התלויות
 בארץ.**

ג. למצוות פאה אין שיעור – מסעי ותוספת.

ד. וכן מצות צדקה – כל אשר לאיש יתן בעד נפשו.

**ה. סיום ה' מתנות עניים בר"ח מנחם אב – נחמה וגאולה
 – והגאולה ע"י הצדקה.**

ו. ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה – הפטרת שבת חזון.

ז. אב – אהבה עזרה תמיכה וצדקה לעניים.

ח. א"ב – ר"ת – אחדות (אהבה) ברכה.

**ט. ר"ח אב – יארציט אהרן הכהן – אוהב שלום ורודף
 שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה – אהרן- אהבה
 רבה.**

י. אב – חודש החמישי – משיח. וצדקה חומש.

* * *

סיום הלכות **תרומות** והתחלת הלכות **מעשר**

ביום השב"ק פרשת **דברים** – **שבת חזון** ו' מנחם אב

הי' תהי' שנת אל-על – שנת **ביאת ה' משיח** (בגימטריא)

תרומות – צדקה שמביאה הגאולה

א. את הלכות **תרומות** התחילו למחרת ר"ח מנחם אב, אבל מצד
 "מתכיפין התחלה להשלמה", שאומרים בנוסח מ"רשות לחתן
 בראשית", וכפי שכתב עד"ז כ"ק אד"ש למארגן לימוד הרמב"ם
 והסיום ב-770 – בית משיח, התחילו כבר את הלכות תרומות ביום
 הקודם ר"ח אב, שבו סיימו את ההלכות הקודמות, הלכות **מתנות
 עניים**, היינו שבר"ח אב כבר התחילו את ה' תרומות. והקשר **בולט**;
 כפי שכתבנו לעיל בסיום הקודם באריכות, ר"ח אב יש לו שייכות
 מיוחדת לאהרן הכהן שהוא יום פטירתו ותאריך (יום הפטירה היחיד
 הכתוב בתורה בפרשת מסעי). והיחודיות של ה' **תרומות** שהן המתנות
 שנותנין (מזרע הארץ) לכהנים, (מלבד הביכורים פעם בשנה) מתחיל
 מאהרן ובניו שנותנים להם את התרומה ותרומת מעשר (שלכן נק'
 ההלכות תרומות ל' רבים משא"כ שם ההלכה הבאה – **מעשר**, ל' יחיד
 כי מדובר כאן רק ע"ד מעשר ראשון [ועל מעשר שני יש הלכות
 מיוחדות, ועל מעשר עני נכתב בה' מתנות עניים], וכל מה שכתבנו

לעיל בסיום על ההלכה הקודמת והקשר לר"ח אב יום פטירתו של אהרן
 מתאים וקביל גם לה' תרומות שגם **התרומות** עניינם **צדקה** שמקרבת
 את **הגאולה**, כי הרי נותנים לכהנים שהם חלק משבט לוי שאין להם
 נחלה בארץ. והפירות שנותנים להם הם כמו צדקה ועזרה לפרנסתם,
 ואמנם הכהנים הם "שלוחי דרחמנא"²⁴ ו"משולחן גבוה קא זכו"²⁵ אבל
 בפועל, בגשמיות הדברים, באים ע"י תרומות מעם ישראל שהוא ענין
 הצדקה.

תרומת קרן ישראל

ב. וכמו בנתינת צדקה שמביאה את הגאולה כי ע"י כך היהודי מעלה
 ומרים את עצמו ואת חלקו בעולם והדברים הגשמיים לקודש ולשם ה',
 וע"י כך גואל ומעלה את כל העולם כולו לגאולה, וזהו גם התוכן של
 נתינת **תרומה** שיהודי **מרים** את הפירות ונותן לכהנים, שע"י כך זו
 נתינה והרמה לה', וע"ד כמו שאומרים על מה שכתוב²⁶: "וצדקה **תרומה**
 גוי"ו שהצדקה מרמה את עניני העולם ומקדשת וגואלת אותם שזהו
 ההכנה וההתחלה של הגאולה הכללית.

והגמ' בבבא בתרא²⁷ אומרת שע"י נתינת הצדקה **תרומה** קרנם של ישראל
 (בגאולה) וז"ל: "אמר משה לפני הקב"ה רבש"ע במה **תרומה קרן ישראל**?
 אמר לו **בכי תשא** (היינו תרומת השקלים לביהמ"ק ולצדקה)" ומביא
 הפסוק בתהילים **קיי"ב**²⁸ (גימט' – פל"א – עם הכולל): "פיזר נתן
 לאביונים, **צדקתו** עומדת לעד, קרנו **תרומה** בכבוד". [ומביא שם בגמ' כמה
 מאמרים מר' אבהו (ומשלמה שאמר מדוד אבא) וי"ל שקשור **באב**
 הרחמן צדיק וחסיד שעוסק בצדקה וחסד קשור בחודש **אב**].

ועד"ז מתבטא הדבר במילה **תרומות** שמרימים את פירות עולם הזה
 ונותנים לכהנים, שע"י כ מרימים את עניני העולם קודש לה', וכמשי"נ
 בתחילת פרשת תרומה "ויקחו לי תרומה" שזו הכנה והתחלה של
 העלאת כל העולם לגאולה השלימה בביאת המשיח, שקשור עם תשעת
 ימי ההכנה **לתשעה** (מל' **תשועה**) באב, שיהפך ליו"ט הגאולה. [וע"י כ
 מסביר אד"ש מה"מ את הסימן הכתוב בשו"ע א"ת ב"ש – שתמיד ביום
 א' דפסח באותו יום בשבוע יחול באותה שנה תשעה באב; כי הגאולה
 הראשונה ממצרים כוללת ומביאה הגאולה האחרונה והשלימה]

הרמת התחתונים לעליונים

ג. וענין הרמת "התחתונים לעליונים" שב"תרומה" מרומז גם בשם
 הפרשה "**תרומה**", שבאה בהמשך לענייני מתן תורה שבסיום פרשת
 משפטים, ואומר אד"ש ששם מודגש בעיקר "התחתונים יעלו לעליונים"
 [כי בפרשת יתרו מודגש בעיקר "העליונים ירדו לתחתונים": "וירד הוי'
 על הר סיני"²⁹ "אתם ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם"³⁰ כמו שאמר
 ע"ז רש"י³¹: "**הרכין** שמים ושמי השמים והציען על ההר, וכן הוא
 אומר³² "ויט שמים **וירד**". ובפרשת משפטים מתחיל ענייני מ"ת
 בפסוק³³: "ואל משה אמר **עלה** אל הוי", היינו שמשנה נציג התחתונים
 עלה אל ה', ומעלה את כל התחתונים, ולכן, אומר אד"ש, ההמשך
 היא פרשת **תרומה** – העלאת והרמת העולם לה' ע"י שעושים מעניני
 העולם תרומה לה' ומשכן ומקדש לה'.

ומתקשר גם עם מ"ש בבעה"ט על "ויקחו לי תרומה" שהמילה
 "**תרומה**"; - "אותיות מ' תורה, שהתורה שניתנה למי יום היא לאוכלי
 תרומה, כההיא דאמרינן לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן, שנית לה
 לאוכלי תרומה" רואים שיש קשר בין פרשת תרומה לתרומה גדולה,
 והיא קשורה עם העלאת פירות העולם לה', שזהו מה שמשנה הי' בהר
 וקיבל התורה במי יום, וע"י כ נתעלה (והעלה ה"תחתונים") כמלאכי
 השרת.

ועוד קשר בין התרומה למשכן והתרומות מזרע הארץ שנותנים לכהנים,
 מלבד שישם **תרומה** חד הוא", כתוב בזוהר עה"פ ויקחו לי תרומה
 שלמרות שמדובר שם על תרומת המשכן יש כאן רמז לתרומה הגדולה כי
 "**תרומה**" נוטריקון: - "**תרי מראה**". היינו שני אחוזים ממאה שנותנים
 בתרומה גדולה עין בינונית "אחד מחמישים". וע"י כ **מרימים** את כל
 שאר הפירות, כמו שכותב אדמוה"ז בתניא פל"ד בקשר לצדקה "ואף
 שאינו נותן אלא חומש הרי החומש מעלה עמו כל הארבע ידות לה' להיות

²⁴ יומא יט, א.

²⁵ חולין קכ, א.

²⁶ משלי יד, לד.

²⁷ ב"ב יב, ב.

²⁸ תהילים קיב, ט.

²⁹ יתרו יט, כ.

³⁰ שם כ, יט.

³¹ מכילתא פי ט'.

³² שמואל ב, כב. תהילים יח, י.

³³ משפטים כד, א.

²¹ שבת פח, א.

²² רמב"ם סוף הספר **השלישי** "זמנים" – הלי מגילה וחנוכה.

²³ יהושע ב, ח. ועיין ברש"י שפירוש "**תקות**" – מלשון "קו וחבלי" (שבו הורידה
 רחב את המרגלים של יהושע, ועל ידו משפחתה תלו את **תקותם**), והרי זו מטרת
 חיבורנו "**תקות מנחם**" – להראות בעז"ה את **הקו** וחוט השני המקשר ומשוה
 התוכן הנלמד בשיעורי הרמב"ם עם תוכן הפרשה והתאריך בשנה, (ועיין מה
 שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו "תקות מנחם" ח"א).

מכון לשבתו ית"י וכך גם בנתינת התרומות והמעשות שמסתכמים בחומש כמש"נ³⁴: "החמשיית לפרעה" מעלים את כל ה"ארבעה ידות יהי לכם" שנכנסת קדושה בכל חלקי הפירות שנשארים לו, ז.א. שכולם **מתרוממים** וקדושים לה' שזוהי ההכנה לגאולת העולם ולביאת המשיח שכל העולם יתרום ויתקדש לה'. **והחומש** קשור עם דרגת המשיח וחדש החמישי שהוא זמן שבתשעה בו (לשון תשועה) "נולד מושיען של ישראל" ועיי' "אהרן" – אותיות נראה יראה הדבר בגילוי **ותחזינה** עינינו בשובך לציון בשבת חזון וכמו שאומרים: "יראה כהן בציון" כן תהי לנו בגאולה השלימה מיי"ד ממ"ש, נאו!

אהרן – שושבינא דמטרוניתא

ד. וענין התרומה וההעלאה באהרן הכהן אנו מוצאים גם בזה שאהרן הוא "שושבינא דמטרוניתא"³⁵ השושבין של כנסת ישראל הכלה – עם ישראל, שמרומם את עם ישראל, **כלה** מל' עליה, "נכספה וגם כלתה נפשי".

וגם עיי' **נשיאת** כפים של אהרן ובניו, הוא מעלה ומרים אותם לדרגא נעלית, שלא מגיעים מבלעדי הברכת כהנים, עד לברכה החותמת "וישם לך שלום" וכדברי בעה"ט "שלום – בגימטריא – זהו משיח" שיראה ויתגלה חזון – **אהרן** אותיות **נראה**, כן תהי לנו! מיי"ד ממ"ש, נאו!

יארציית הארזי"ל

ה. ויש להלי מתנות עניים והלכות תרומות שתוכנם עניין הצדקה לה' מנחם אב, **החמישי בחמישי**, יארציית הארזי"ל שהפליא מאד במעלת הצדקה ובשיחת ערי"ח מני"א ה'תשלי"ה מביא אד"ש שהארזי"ל פירש הפסוק שצוטט לעיל "צדקתו עומדת לעד" שבשאר המצוות ה"רושם" נשאר לזמן קצר רק לאותו יום, ובמצות צדקה לזמן ארוך ולארזי"ל היתה הנהגה מיוחדת בתנינת הצדקה.

"תקות חוט השני" – סיום הלכות תרומות²⁸

- א. תרומות – צדקה שמקרבת הגאולה, בתשעת הימים.
- ב. תרומות לכהנים – ר"ח אב יארציית אהרן הכהן.
- ג. הפטרת שבת חזון – ציון במשפט תפדה ושיביה בצדקה.
- ד. בצדקה תרום קרן ישראל והרמת התחתונים.
- ה. תרומה – תורה מ' – משפט.
- ו. אהרן – אותיות נראה – יראה כהן בציון חזון – ראה.
- ז. תרומה – העלאה – ואהרן "שושבינא דמטרוניתא" – העלאה כנסי הכלה – מל' כליון ועליה.
- ח. ה' אב – יארציית הארזי"ל, והפליא מאד והתנהג במיוחד בצדקה.

פתוח תפתח את ידך!

בקשר למ"ש בגליון על מצוות מתנות עניים וצדקה שע"כ נאמר בפרשת ראה פעמיים "פתוח תפתח את ידך לו וגו'", וכן "נתן נתן", וחז"ל לומדים מזה (בספרי ובגמ') ומובא בפירש"י: "אפילו מאה פעמים", ביאר פעם כ"ק אד"ש מה"ימ שאין הכוונה רק בגלל כפל הלשון שמורה על ריבוי, אלא אד"ש מביא באופן נפלא; שמכיוון שכתוב בצורה דקדוקית של "מקור" (פתוח, נתון, וכן דורשים על הו"כ תוכיח, ובי"מקור" הדברים בלי גבול ומשם נמשכים בלי גבול, ולכן צריך לתת צדקה בלי הגבלות, כי מאה פעמים אין הכוונה דווקא 100 – אלא ריבוי בלי הגבלה!

ועיי' תקויים הברכה הכתובה בהמשך (ראה טו, ל): "כי בגלל הדבר הזה יברכך הוי' אלוקיך בכל מעשיך ובכל משלח ידך" כל תהי לנו!

"כדי מחסורו אשר יחסר לו"

כשהגיע לכאן הרה"ת ארי' לייב הלוי שיחי' פראגער בשנת תשי"ח (הוא ה' בחור ירושלמי משכונת "מאה שערים"), קרא לו מזכיר אד"ש הרב **חודקוב** ע"ה ונתן לו רשימה ארוכה של משפחות ירושלמיות, וביקש אותו, שמכיוון שהוא מכיר המשפחות, לכן שיאשר מי מהמשפחות אכן נצרכות ונוקקות לעזרה, כי אד"ש רוצה לשלוח להם כסף ולתמוך בהם.

גילויי שבת חזון!

בשבת לפני תשעה באב – שבת חזון כל פעם היתה התוועדות כ"ק אד"ש מה"מ מיוחדת שמחה ומרגשת.

בשבת חזון דשנת תשל"ג, לפני מלחמת יום הכיפורים, היו דברים מדהימים ושמימיים;

באותו הקיץ עשה הרבי "שטורעם" גדול בענין חינוך הילדים ושכולם יהיו בקעמפ יהודי, והרבי רצה גם שכל הבחורים יהיו מדריכים (או כל

תפקיד אחר) בקעמפ, וסמך על הפסוק בתהילים (ח, ג): "מפי עוללים ויונקים ייסדת עוז למען צורריך, להשביט אויב ומתנקם" ועד כדי כך התבטא בכת"ק בפתק להרב **דוד** ע"ה **רסקין**, לפני שנסע לארה"ק, שהפעולות בחינוך עתה **פיקוח נפש** ממש,

ובתשעת הימים ציוה אד"ש שיכנסו כל הילדים ע"י הכותל, וכן בימי הסליחות ובימי עשי"ת, וכתב במכתב כללי נוסח תפילה מיוחד לילדים.

ובהתוועדות שבת חזון, קרא אד"ש לכל הילדים שהיו בבית משיח 770- שיעלו לבימה ומזג בעצמו לכל אחד ואחת מכוסו שיאמרו "לחיים".

בקשר לפסוק האחרון של ההפטרה: "ציון במשפט תפדה ושיביה בצדקה" אמר, בשבת הרי אי אפשר לתת צדקה רגילה, ואיך בכל זאת יקיימו עתה ענין הצדקה, הורה שכא"א ימזוג למי שנמצא על ידו, והוא ימזוג לו ועיי"כ יקיימו עתה ענין הצדקה.

והרבי הורה שינגנו הפסוק "ציון במשפט תפדה ושיביה בצדקה" בניגון רציני, ואח"כ בניגון שמח!

יהפכו ימים אלה לששון ולשמחה!

במוצאי שבת חזון (בתחילת שנות הממ"ס) אחרי הבדלה הרבי הי' בחדרו וחכינו במזדרון שיצא לביתו, אז כבר ידענו שהרבי רוצה שמתו שנמצא ונכנס ויוצא שישירו בהתלהבות (כי בשנים הקודמות שרו רק בזמנים מיוחדים או כשהיו אורחים מיוחדים, כמו ר' זושא ה"פרטיזין" או ר' זלמן יפה, אבל אחרת הי' תמיד כמ"ש בגמרא "קול דממה דקה, תמן קאתי מלכא".

ובמוצאי שבת חזון אחרי ההתוועדות הנלהבת של השבת היינו בשמחה, ושרתי במזדרון כשחכינו לאד"ש, המזכיר והמשב"ק הרב **לייבל** שיחי' **גראנער** אמר לי לא לשיר היות וזה בתשעת הימים, ובכל זאת הרגשתי צורך ושרתי יחד עם התמימים ואני"ש שהיו שם (ולבסוף התברר שהרב גראנער צדק, וסוף כל סוף נודע שצדקתי...).

בזמן שהרבי יצא, איני זוכר אם עודד השירה בהנפת ידו, אבל למחרת בבוקר כשחזר ל-770 אמר להרב גראנער: "האם שאלו רב, אם הי' אפשר אמש לשיר בתשעת הימים, ובינתיים שישאלו עתה את הרב, בקשר לכנס הילדים שיהי' השבוע לפני תשעה באב אם יכולים הילדים לשיר".

וכמובן שאלו את הרב של השכונה, הרב **זלמן שמעון** ע"ה **דוורקין** והוא מנע כל שירה בכנס, ואפילו התפילות שאומרים בענימה כמו אשרי וכו', והכל הי' "יבש יבש".... (אולי הרבי התכוון שאולי הרב יתיר כדלהלן...).

וכפי שכתבנו לבסוף התברר שהרבי רצה את השירה וההתלהבות בתשעת הימים...

בשנת תנשי"א (ואולי גם בתשי"ט) **בכל תשעת הימים** ואפילו בערב תשעה באב (שחל בשבת) עודד אד"ש מה"מ והניף ידו בחזקה ובהתלהבות לפני ואחרי התפילות להגברת השירה והשמחה!...

וכנראה שמכיוון שמתקרבים ממש להתגלות וגאולת המשיח צריכים לעשות הכל ו"לטעום" את ה"יהפכו ימים אלה לששון ולשמחה".

וכמו שאומר אד"ש בשיחות, שעתה הזמן להדגיש לא כ"כ את רגש האבילות (כמובן שצריכים לשמור כל ההלכות ור"ל לעבור עליהן, שזהו פריקת עול וגסות הרוח) אבל **ההדגשה** צריכה להיות יותר **הרגש** של טעימת השמחה וההכנות לגאולה ולבנין בית המקדש, ולכן עושים ריבוי סיומי מסכתות בימים אלה, ולומדים ענייני בנין בית המקדש.

ואולי אפשר לומר; כמו שברוב הקינות שמקוננים על החורבן, בסופן מדובר על התקוה והצפיה והגאולה, עד"ו אנו נמצאים עתה, כבר בסיום הקינות, ולכן מדגישים את ענין השמחה!

ואולי לכן כבר בזמן האחרון הורה הרבי לשיר בזמני התפילות בתשעת הימים, ובתנשי"א לפני סיום הצום יצא ואמר שיחה (דבר שלא קרה אף פעם כל השנים בתשעה באב), ויצא אחרי מעריב עם ניגון של שמחת תורה (ובשנים קודמות מחה כשעשו זאת ואמר להרב דוד רסקין איך הנהלת הישיבה לא מונעת השירה במוצאי תשעה באב) ואולי כשאמר לשאול רב, רצה אולי שרב יתיר כהכנה לגאולה!

לזכות

ר' יהודה הלוי שיחי' סג"ל

לברכת הצלחה לו ולכל משפחתו שיחי' בכל ענייניהם בגשמיות וברוחניות ויראו שפע נחת יהודי חסידותי מכל יו"ח מתוך בריאות והרחבה מופלגה אושר ושמחה תמיד כל הימים ויזכה לראות קבלת פני מלך המשיח והגאולה השלימה מיי"ד ממ"ש, נאו!

(דברים שנאמרו בסעודת סיומי הרמב"ם בביהמ"ס וביהמ"ד ליובאוויטש - 770 - בית משיח)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

³⁴ יוגש מז, כד.
³⁵ זוהר ח"ג, כ, א.